

И се раздѣлиха. Драгой съ Странджева поеа пѣтя за Българово. Странджевъ бѣше веселъ и жадно дишаше. Драгой крачеше замисленъ слѣдъ коня му.

Тѣ и двама бѣха въ София, и двамата вървѣха първи въ манифестациитѣ противъ падналия кабинетъ. А сега случайно се срѣщаха на единъ и сѣщи пѣтъ. — Странджевъ учителъ въ Българово, прѣди мѣсець бѣше погнатъ отъ полицията и се укри въ столицата. Сега бързаше „да склучи равносмѣтка въ Българово“, както казваше той. Приказливъ и пѣргавъ той сполучи да поведе въ Българово мало и голѣмо противъ кметството и една вечеръ щѣше насмалъ да арестува кмета — народенъ прѣдставитель . . . Той самъ се възхищаваше отъ това си първо въ живота геройство и го разказваше колчимъ се падне. Раздѣвижилъ Странджевъ селянитѣ и кметътъ — нѣмало какво — направилъ да го уволнятъ. А послѣ му заповѣдалъ да напусне селото. Още сѣщата вечеръ Странджевъ свикалъ тайно събрание и, въ съгласие съ Наня — чорбаджи, влиятеленъ въ селото лихваръ и общински съвѣтникъ, който билъ при това тъкменъ бждещи тестъ на Странджева, рѣшили да устроятъ митингъ и да бламиратъ общинскитѣ съвѣтъ. Кметътъ, обаче подушилъ това, причакилъ хората на тайното събрание, и ги затворилъ въ селския хамбаръ.

— Току що се тъкмѣхъ да лѣгамъ, казваше Странджевъ — когато откъмъ селския хамбаръ се понесе ревъ: биятъ нѣкого! Побѣснѣхъ; хазаитѣ ми — четирма здраванаѣи брата — наг-рабиха колове и азъ си напълнихъ револвера и хукнахъ къмъ хамбара. Ревътъ отъ вжтрѣ продължаваше. Бѣснахъ азъ смѣло вратата и влѣзохъ . . . Сепнахъ се: купъ хора! Въ свѣтлината на пушливо газениче дрезгло се съзираха сѣнкитѣ имъ: на една страна двоѣца съ пушки — селска стража — вардѣха група арестувани селяни; а на срѣдъ кметътъ, писарътъ и общинскитѣ стражаръ бѣха се начукулили върху заваленъ човѣкъ . . . Право да си кажа, отъ първомъ се пострѣснахъ, но не бѣше врѣме за страхъ, — насочихъ револвера си и крѣснахъ:

— Убитъ е, който мрѣдне!

Сепнаха се всички.

— Долу пушкитѣ! Стрѣлямъ! — опнахъ азъ револвера пушкитѣ се наслагаха на земята. Въ това врѣме общинскитѣ стражаръ замахналъ къмъ мене съ тояга, но азъ се обѣрнахъ когато вече единъ отъ моитѣ хора го заваляше. Тѣкмо тукъ единъ отъ свилитѣ задъ караула селяни изрева и се спусна къмъ наслагалитѣ на земята пушки . . . Спрѣха го, разбира се.

— Ама, учителю, прѣбиха ни! — заплака се човѣкътъ. Едвамъ сега го познахъ; Това бѣше единъ отъ първитѣ мои хора, — Стойновъ Пенъо! водѣше цѣла една махала; упоритѣ